

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали II науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

школярів

Кремєниця Анастасія Досвід реалізації педагогічної освіти батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні 51

Кузнєцова Наталія Досвід організації педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї 52

Садівничая Анастасія Організація педагогіки партнерства у процесі соціалізації молодших школярів 53

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Козорог Вероніка Поглиблене вивчення навчального матеріалу як основа розвитку обдарованості 54

Пашкова Марина Особливості організації психолого-педагогічного супроводу академічно обдарованих учнів 55

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Бережна Ольга Практична реалізація ідей А. Макаренка у сімейному вихованні 56

Борисовська Юлія Дидактика К.Д. Ушинського 57

Гасанова Гюльшад Джамал кизи Педагогічні ідеї Г. Ващенко в розбудові національної системи освіти 58

Демченко Наталія Народна педагогіка про формування працелюбства у дітей 59

Дрозд Юлія Досвід просвітницької діяльності Б. Грінченка 60

Мацишина Світлана Методи навчання читання в домашній освіті першої половини XIX ст. 61

Мирошнікова Ганна Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо гуманістичного виховання молодших школярів 62

Навроцька Катерина Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо вимог до особистості вчителя 63

Підгорна Тетяна Педагогічні погляди С. Русової щодо виховання особистості 64

Тер-Арсенян Наталія Підготовка вчителя початкових класів: погляд К.Д. Ушинського 65

Хоменко Юлія Цінності сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка 66

Шведова Наталія С. І. Миропольський про роль просвітництва 67

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Практична реалізація ідей А. Макаренка у сімейному вихованні

Бережна Ольга

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент І. В. Єсьман

У процесі виховання у дитини виробляється готовність до життя в соціумі, що характеризується оволодінням такими якостями, як уміння діяти, приймати рішення, розрізняти добро та зло і вибирати своє місце в цих моральних вимірах. Виховання дітей у сім'ї забезпечує не тільки змозгу дитини жити в суспільстві (умови життєдіяльності дитини, її продуктивна діяльність і спілкування, що сприяє нормальній соціалізації), але й утверджувати себе як особистість (процес індивідуалізації, набуття власного соціального досвіду, вироблення свого стилю і способу життя).

Саме А. Макаренку відомому теоретику сімейної педагогіки першої половини ХХ століття вдалося спрямувати русло освітньої роботи на вирішення проблеми підготовки батьків до виховання дітей у сім'ї, піднесення їх культурного рівня та формування педагогічної культури.

Відтак, важливо привернути увагу батьків до того факту, що сучасні дослідники педагогічної думки окресленого часового проміжку у зв'язку із недостатністю достовірної джерельної бази активно використовують творчу біографію відомого педагога-практика – А. Макаренка з метою реконструювати провідні тенденції розвитку ідей щодо сімейного виховання у контексті соціально-історичних змін першої половини ХХ століття.

Важливого значення в сімейному вихованні А. Макаренко надавав питанням етики сімейного життя. На думку педагога, вона включає як радість праці, так і радість відпочинку в сім'ї. Усе це змушує батьків і дітей дуже бережливо ставитися до тих сімейних традицій, які пов'язані з усіма формами життєдіяльності сім'ї, в тому числі й з відпочинком. При цьому А. Макаренко виходить із того, що вони виховують у дитини глибокі гуманні почуття. Наприклад, така, на перший погляд, незначна традиція – збиратися всією сім'єю раз на день за столом. Цей час повинен обов'язково бути відпочинком для всієї сім'ї. Якщо так, то він має бути радісним, не затьмарюватися неприємностями. Часом це момент єдиний, коли вся сім'я збирається разом, і коли кожен може розповісти про прожитий день, про події, свідком чи учасником яких був. І тому потрібно створювати атмосферу відвертості, що викличе і в дітей бажання поділитися з батьками своїми успіхами чи невдачами. Педагог не радить батькам висловлювати у цей момент осуд, адже важливо оберігати святковість і урочистість часу відпочинку сім'ї.

Отже, А. Макаренко у своїй творчості розкрив зміст, теоретичні засади сімейного виховання, визначив умови, форми, методи та прийоми практичного розв'язання завдань виховання дітей у сім'ї в тогочасних історичних умовах.